

СТАНИСЛАВІВСЬКЕ СЛОВО

ВИХОДИТЬ ТРИЧІ В ТИЖДЕНЬ

Рік II.

Станіславів, неділя 14 червня 1940.

Ч. 57 (98).

Українському селянству під розвагу

Як далеко сягає людська пам'ять, так довго стверджуємо одне завжди повторне звиче: Кожна війна лягає найважчим тягарем на плечі селянства. Куди перекочувалася воєнна хуртовина, там найбільше трапив селянин. Та й у запідлі війни ніс він найбільші жертви, бо завжди мусів прокормити не тільки голодне в часі кожної війни мирне населення, але й цілий фронт. Міщанин давав фронтowi оружжя, муніцію, одяг, обуву і т. д., але не із своїх власних засобів, тільки із своєї енергії, своєї праці. Селянин давав не тільки цю працю, але і своє майно — давав хліб, бо він же один-одинокий є — „хліборобом“. Такий тягар лягав завжди на плечі селян-хліборобів у час кожної війни. Для того справедливо сказав один із славних полководців в минулому сторіччі: „Війну виграв жовнір і селянин“. Оба вони однакові герої, оба вони складають найбільші жертви для перемоги в часі воєнного змагання.

Тепер, як нам усім відомо, йде найбільша в історії війна. Вона забирала найбільше жертв у людях, вона й вимагала найбільше припасів поживи. Таку жадливу війну, як сучасна, виграти може цей, хто викреше із себе найбільше зусилля і хто збереже спокій і рівновагу духа, що їх вимагав наша бурхлива доба, отже й переможе цей, хто „не дасть волі своїм нервам“. Сучасна війна це теж проба видержливості нервів. У спокійних часах кожний міщанин жив менш або більш нервово, а селянин, що працював на лоні природи, визначався спокосом. „Селяни не мають нервів“ — казали про них задрі міщухи. Тепер не так! Після важких переживань большевицького терору, коли то хлібороб бачив, що провадилася його тверде переконання, наче б то „з хлопа ніхто його не міг скинути“, коли отже селянин трапив грунт під ногами, бо перед ним стояло марево кочового голодного життя здалека від рідної ниви й рідної батьківської хати — селянин так виснажився нервово, що тепер він подібний до нервового мешканця міста. Селянин став нервовий! І цей стан найбільш загрозливий для нас — для нашої української майбутності. Адже ж наше змагання, нашу досі некриваву війну за власне щасливе майбутнє має виграти тільки він, бо ж свого оруженого жовніра ми не маємо! Щоб виграти це змагання треба бути спокійним! Не допускати до голосу тільки серце і — що гірше — нерви, але головню розум — це обов'язок нас усіх, і окрема ж обов'язок нашого селянства.

Чи існують підстави до цього, щоб заспокоїти серце голосом розуму, щоб спокійню й витривало дождати кінця великої війни? Так! Адже ж знову завдяки побідам Німецької Армії повернули часи, в яких нашого хлібороба „ніхто з хлопа

не скине“, адже ж існують великі можливості не дробити батьківського ґрунту, бо ж забезпечений є відплив надвишки селянської молоді до міст, до торгівлі й ремесла, що досі буди для неї зачинені; адже ж всім нашим селянам знає станвище тієї Німецької Сили, що відвернула від них марево „загибелі“, яку готовив їм большевизм, — становище окреслене вимогою: „Покажіть, що вмієте працювати, а тоді для вас вирішиться ваша справа так, як самі цього бажаєте“. Спокійню розважити повинні наші селяни ці справи, а тоді розум подиктує їм ось що: Треба працювати, треба засукати рукави і хоч важко, хоч голодно, дати із себе те, що зможе дати цей лицарський хлібороб українець, що вміє віками вести плуг і орудувати мечем! Треба виконати свій обов'язок в найважчу хвилину голодного переднівку й післанництво в найважливішу добу нашої новітньої історії. Треба праці, щирої праці і ще раз праці! Не можна ганьбити імення українського хлібороба лизивством і недозволеним спекуляцією, бо за одного спекулянта покутує сотня селян. Це твердий закон війни!

Треба врешті селянству пам'ятати про те, що воно належить до тієї великої української сім'ї, в якій немає раба й пана, а є рідні брати. Поруч нього стоїть завжди старший його брат — інтелігент! Треба пам'ятати, що цей старший брат опікується молодшим, кермує його долею, якої не слід мрати тепер овидами днів і тижнів, але десятиріч і віків. Треба вірити в те, що рада старшого брата — інтелігента є впливом його розваги і його орієнтації в світі і в історичних сучасних подіях. Треба вірити своєму легальному проводові — Українському Центральному Комітетові, що взяв на себе обов'язок відповідати за наше майбутнє.

Треба праці, щоб виграти змагання за кращу долю українського народу і треба довіря до цих, що тією долею кермують. Праця й довіря, це передумови нашої перемоги, яку може нам зготовити український хлібороб.

Болгарський часопис про виповідження війни Болгарії Америкою

„Нам зовсім байдуже, що говорять в Америці про виповідження війни Болгарії, Румунії та Мадарщині“ — так заявив болгарський урядовий часопис „Днець“ у зв'язку з офіційним проголошенням війни між США та Болгарією. Цей болгарський часопис пригадає белавену подорож американського полковника Донована по Балкані, де він нацькував балканські держави до виступу проти Німеччини. Коли б у Болгарії були знайшлися наїрні люди, які далися б відмовити Донованові, то Болгарія заявила б за те таксамо, як Сербія та Греція.

Поголоски про америк.-советські переговори

Активність Японії на східнім Пацифіку дала спонуку до поголосок про америк.-советські переговори. Ці переговори мали б вестися в справі передачі советських далєвосхідних баз в американські руки. Переговори мали б вже навіть бути доведені до кінця, при чому йде годовню про Петропав-

ловськ, Николаєвськ та Владивосток. Американські джерела є тої думки, що Стадін не маючи сам змоги оборонити своїх баз над Тихим Океаном, віддасть їх Америці в заміну за велику летунську офензиву на західню Європу.

Англійсько-египетське напруження

Господарське положення в Єгипті погіршується шораз більше. Доказом напруженого відношення між єгипетським урядом а дипломатичними представниками Великобританії є те, що король Фарук відмовив авдіасії британському послові в Каїро. Це сталося тому, що цей посол, який є на

ділі англійським комісарем Єгипту більше разів не виявив належної кородені пошани. На місце відкликаних з Єгипту австралійських військ покликують тепер до англійської армії єгипетських греків, серед яких це викликало велике обурення.

ПОВСТАННЯ КУРДІВ В ІРАНІ

Курди це завзяте племя, що заселяє східні гірські частини Туреччини та вівнічно-західні частини Ірану. Згідно з італійськими повідомленнями, чертими на вістки з Софії, курди підняли повстання проти англійських та советських окупаційних відділів. Повстанці розпочали правильну облогу одного з більших іранських міст,

Гурмії. По чотирьох днях советський консуль і чотири офіцери мусіли розпочати переговори. Коли це не довело до нічого, курдівські повстанці відчинили на місто артилерійський вогонь. Врешті советські власти мусіли піти на уступки, так, що курди завняли ціле місто.

Процес за державну зраду в Лондоні

В Англії відбудеться сензаційний процес за державну зраду. Незалежно го носла та політичного противника Черчіла Мек Говерна, обвинувачують у тому, що він прилюдно зрадив державну таємницю, про яку довідлася

на засіданні парламенту. Говерна під час промови у Кенттвर्टі сказав, що британці місячно тратять 800 тисяч рбт. корабельного тонажу. Крім того він протестував проти політики Черчіла, який всі справи окутує таємницею. (тв.)

Аляндські шведи в війні з большевиками

Аляндські острови 9 червня святкували 20 ліття своєї самоуправи. Аляндські острови положені при в'їзді в Ботвійський залив, займають центральне положення воміж Фінляндією та Швецією. У великих політичних поєуненнях вони відігравали велику роль та давніше були забородою англійської політики рівноваги сил на східнім Балтику. Після кримської війни Англія вимогла, що ці острови адемлітаризовано та знесено всі укріплення.

В 1921 році цей стан відновлено та анективовано територію островів. Врешті острови ці влучено до Фінляндії за згодою скандинавських держав. Коли в 1938/39 році імперіалістична російська політика почала загрожувати Фінляндії, Фінляндія в порозумінні зі Швецією знесла закон про демілітаризацію. Коли в осені 1939 року вибухла фінсько-советська війна укріплено зовнішню зону островів та обсаджено їх фінським військом. Всякі спроби советської флотії обсадити ці острови не повелися. В московським мирі совети зажадали знову адемлітаризування островів. Одночасно в головнім місті Маріянчамі осів советський консуль, який почав негайно сильну шпигунську діяльність потрібну для майбутніх впливованих операцій советської флотії. Всежтаки по вибуху війни фінцям удалось знову обсадити ці острови. Мешканці цих островів це в великій більшості шведи, які користуються широкою і дійсною автономією та мають свій краєвий парламент. Багато з них тепер бере участь у війні проти советів, чито як робітники, чи як воки на фронті в спеціальних національних шведських куріях фінської армії.

